

STANISŁAWA KUBIAK*

ANALIZA PODSTAW DATOWANIA PÓLGROSZY KORONNYCH WŁADYSŁAWA JAGIEŁŁY BEZ SYGNATUR POD KORONĄ (KUB. TYP XI)

Minęło już 31 lat od opublikowania monografii monet dwóch pierwszych Jagiellonów¹. Przez ten czas pojawiły się wątpliwości niektórych autorów co do słuszności datowania przede mnie półgroszy koronnych typu XI po 1431 r.² Wątpliwości samej autorki dotyczyły również chronologii niektórych innych monet Władysława Jagiełły³.

Po opublikowaniu znalezisk monet z lat 1146–1500⁴ prace nad ewentualną korektą datowania półgroszy koronnych bez znaków pod koroną (Kub. typ XI) zostały ułatwione.

Półgrosz koronny Władysława Jagiełły bez znaków pod koroną, wg Stronczyńskiego

* Kraków.

¹ S. Kubiak, *Monety pierwszych Jagiellonów (1386–1444)*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970.

² J. Piniński, Recenzja z pracy S. Kubiak, *o.c.*, WN XV, 1971, z. 2, s. 126; J. Kisielewski, *Znalezisko półgroszy Władysława Jagiełły i groszy praskich z miejscowości Biela, pow. Konin*, WN XVI, 1972, z. 3, s. 160 i przyp. 12.

³ Dotyczy to denarów wschowskich z okresu andegaweńskiego oraz denarów koronnych Kub. typ III/2. Do datowania denarów wschowskich odniosłem się w artykule zamieszczonym w Księdze Pamiątkowej dla prof. dr hab. Stanisława Suchodolskiego (por. przyp. 15). Natomiast sprawę denarów kor. Kub. typ III/2 omówiłam w pracy *Monety koronne z drugiej połowy XV w. (1447–1506)*, WN XLII, 1998, z. 3–4, s. 146–151.

⁴ S. Kubiak, *Znaleziska monet z lat 1146–1500 z terenu Polski. Inwentarz*. Przy współudziale B. Paszkiewicz, Poznań 1998 (tu oznaczony jako Inw.).

Na podstawie analizy 60 znalezisk gromadnych zawierających półgrosze koronne Władysława Jagiełły wydzieliliam 3 grupy skarbów.

A. Skarby, których skład z dużym prawdopodobieństwem stanowi podstawę do zmiany datowania półgroszy koronnych typu XI.

B. Skarby, które chociaż nie są znane w całości⁵ i występują w nich także typy półgroszy emitowanych po 1431 r. (typ. IX, X, XII, XIII), to jednak półgrosze typu XI reprezentowane są w nich najliczniej. Świadczy to o tym, że były zapewne emitowane przez dłuższy czas, na co wskazuje również duża liczba odmian i znaczna rozpiętość prób srebra. Poza tym odmiany 1, 2 i 6 typologicznie nawiązują do półgroszy koronnych wybijanych w latach 1394–1406. Co do działalności mennicy krakowskiej, to ze źródeł pisanych wiemy, że zmieniała ona swych dzierżawców do 1407 r. Po tym czasie aż do 1414 r., czyli do momentu zamknięcia jej na szereg lat, nie znamy na razie żadnych źródeł pisanych omawiających zasady, na jakich w tym czasie funkcjonowała. Dopiero dla drugiego okresu jej działalności (1431–1444) posiadamy dokument z 1435 r., z którego dowiadujemy się o złożeniu przed królem Władysławem III sprawozdania z czynności mennicy przez „officiales monetae”⁶.

W związku z działalnością mennicy krakowskiej po powtórnym otwarciu w 1431 r. pragnę jeszcze przypomnieć, iż właściwie bezpodstawnie przyjął F. Piekosiński i M. Gumowski pogląd, że były w niej wówczas wybijane tylko denary. Ani Długosz, ani dokument z 1435 r., na który powołuje się F. Piekosiński, nie wymienia nominałów emitowanych monet, jedynie ogólne ich określenia „pecunia” albo „moneta”⁷. Jednoznacznie mogłyby rozstrzygnąć tę sprawę księgi mennicze, które niestety się nie zachowały albo czekają w archiwach na odkrycie, co raczej wydaje się wątpliwe, ponieważ F. Piekosiński wykorzystał bardzo starannie dokumenty archiwalne dla mennictwa XIV i XV w.

Ponieważ typ XI był wybijany w dużych ilościach i wielu odmianach, nie można wykluczyć, że emitowany był po 1406 r., może do 1414 r., czyli do chwili zamknięcia mennicy krakowskiej. Natomiast typy półgroszy Kub. IX, X, XII i XIII były emitowane w krótszym okresie i dlatego w składzie znalezisk występują w mniejszej liczbie. I tego właśnie dowodzą skarby z Grupy B, w związku z czym nie można ich tutaj pominąć.

Grupa C. Skarby nieprzydatne do mojej analizy, ponieważ albo nieznanne są w całości (a nie można ich było zaliczyć do Grupy B), albo bez podania typu lub oznaczenia ich nominałów, a więc nie wykluczające możliwości, iż zawierały także półgrosze

---

⁵ Przy okazji pragnę zwrócić uwagę, iż nawet w przypadku, gdy znalazca twierdzi, że przekazuje do Muzeum skarb w całości, takiej pewności mieć nie można. Znalazcy bojąc się konsekwencji nie ujawnienia znaleziska, przekazywali je jako całość, odłączony od niego wcześniej dla siebie część monet, raczej tych dobrze zachowanych oraz zachowanych w mniejszej liczbie. Tak mogło być także przy oddawaniu znalezisk monetarnych w XIX w. do Ermitażu w Petersburgu, ale nie można wykluczyć, że takie zabiegi są stosowane obecnie. Niestety, przyczyną tego są złe przepisy prawne, które zmuszają znalazców do oddawania do Muzeum skarbow monetarnych w całości za darmo, ewentualnie za niewysoką nagrodę pieniężną. Jak takie przepisy szkodzą badaniom naukowym, nie muszę tutaj dowodzić. Często też obserwujemy oddawane do Muzeum pojedyncze egzemplarze typów poszczególnych nominałów, czego raczej nie obserwuje się w składach skarbow, które rzeczywiście w całości zostały przekazane do placówek naukowych.

⁶ Zob. także S. Kubiak, *Monety...*, s. 121.

⁷ Zob. S. Kubiak, *Monety...*, s. 32–33.

koronne tego władcy. Również zamieściłam w tej grupie skarby, w których znalazły się późniejsze monety koronne Kazimierza Jagiellończyka i Jana Olbrachta.

Aby poinformować Czytelnika, które skarby uznałam za nieprzydatne do mojej analizy, podaję tutaj tylko nazwę miejscowości i numer znaleziska w Inw.: Bodzanów (nr 216), Bydgoszcz II (234/II), Chomiąża Księża (252), Korytnica (417/II), Koziegłowy (430/I), Kraków (433/XVI), Krobanów (438), Lisków (469), Lublin (474/III), Lubonia (476), Metelin (503), Pakość (588), Płock (602), Przybyszyce (628), Pułtusk (638/IV), Rąbczyn (654), Skierniewice (689), Sochaczew (702/I), Sokółka (703), Solec n. Wisłą (704/II), Suponin (736), Środa Wielkopolska (761), Tuliszków (785), Turek (788), Ujazdówek (795), Ujście — okolica (796), Uniejów — okolica (797), Urzędów (799), Warszawa — okolica (806), Witkowo (824), Zaborowice (841), Zgierz — okolica (862), Złotniki Kujawskie (866/I), Żarnowiec (869), Żurada (878). Razem 35 znalezisk z grupy C.

Skarby Grupy A

L.p.	Miejscowość i data ukrycia	Nr znaleziska w „Inw.”	Liczba monet	Monety polskie przed panowaniem Wł. Jagielly	Władysław Jagiello – półgrosze koronne																	
					Mennica w Krakowie					Mennica we Wschowie			Mennica w Krakowie									
					I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	?				
1	Biała ⁸ przed 1416 r.	202	znanych 68 mon.		13	18	1	12	1								5				2	
2	Bydgoszcz ⁹ przed 1416 r.?	234/IX	znanych 5 monet			1		1										3				
3	Chelmica Duża po 1416 r.	243	380 ¹⁰	4		X	X			X								X				
					Razem 50 monet																	
4	Goraj po 1416 r.	319	znanych 28 monet							3								3				1
5	Gruszów po 1416 r.	344	opisano 302 mon.	X				X		X								X				
6	Płońsk po 1457 r.	604/I	2832			1			1	VI ²								1				

⁸ Skarb z Bieli nie jest wprawdzie znany w całości, jednak zapewne stanowi jego reprezentację. Bardzo prawdopodobne jest, iż są tu uwzględnione wszystkie typy półgroszy będące w obiegu przed zakopaniem skarbu. Wydaje się zupełnie nieprawdopodobne, aby nie trafił do niego chociażby 1 egz. półgrosza koronnego z mennicy we Wschowie, emitowanych po 1416 r. Jeżeli przyjmiemy, iż wszystkie półgrosze kor. ze skarbu z Bieli pochodzą z pierwszego okresu działalności mennicy krakowskiej (1389–1414), to trzeba także do tego okresu zaliczyć emisje półgroszy kor. Kub. typ XI.

⁹ Prawdopodobnie w skarbie wystąpiły jedynie wykazane w tabeli typy półgroszy i znalazca sprzedał do Muzeum w Bydgoszcy tylko po jednym egzemplarzu z każdego typu, względnie odmiany. I tutaj, podobnie jak w skarbie z Bieli, brak półgroszy koronnych bitych we Wschowie i typów emitowanych po 1431 r. może świadczyć, iż typ XI półgroszy był emitowany przed 1414 r.

¹⁰ Chociaż Potin nie zaznacza, iż skarb oddany do Ermitażu w 1870 r. nie był kompletny, to nie można wykluczyć, iż tak właśnie było. Ale nawet jeżeli była to reprezentacja znaleziska, to znów jest w nim typ XI emitowany w Krakowie i typ VI we Wschowie, a późniejszych brak. Również monety krzyżackie pochodzą z lat 1351–1413.

L.p.	Miejscowość i data ukrycia	Nr znaleziska w „Inw.”	Liczba monet	Monety polskie przed panowaniem Wł. Jagielly	Władysław Jagiello – półgrosze koronne															
					Mennica w Krakowie					Mennica we Wschowie			Mennica w Krakowie							
					I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	?		
7	Praszka po 1456 r.	619	znanych 59 mon.								3	2					4			
8	Pyzdry po 1456 r.	641/III	znane 144 mon.		2	2		3	1	9	3						13			
9	Sępólno Krajeńskie po 1410 r.?	683/III	554 ¹¹														2			

Skarby Grupy B

L.p.	Miejscowość i data ukrycia	Nr znaleziska w „Inw.”	Liczba monet	Monety polskie przed panowaniem Wł. Jagielly	Władysław Jagiello – półgrosze koronne															
					Mennica w Krakowie					Mennica we Wschowie			Mennica w Krakowie							
					I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	?		
1	Chrzanowo po 1431 r.	255	znanych 55 mon.		1			4		9	9		1			16	1			4
2	Ciechanów po 1431 r.	259/III ¹²	znanych 137+?													12	4			109
3	Ciechanów po 1414 r.	259/VI	4													1				
4	Drohiczyn 2. poł. XV w.	287/III	z ok. 200–250 mon. znanych 76			5	2			6			2	1	10					
5	Głowaczowa po 1431 r.	309	z ok. 400 znanych 10		2		2									4	1			1
6	Kłodawa po 1431 r.	406/II	skarby? nieznan w całości kolekcja? 25 mon.		1	3				4						5	1			

¹¹ Biorąc pod uwagę liczbę monet poszczególnych typów, nie wiem czy można mieć pewność, iż był to cały skarb, czy tylko jego reprezentacja oddana jako „haracz” do Muzeum. Mam jednak nadzieję, że te 554 monety przedstawiają wszystkie typy i nominały monet, jakie były w skarbie. Jeżeli tak, to znów byłoby to potwierdzenie, że typ XI był emitowany przed 1414 r. Zwłaszcza, iż ostatnie szelągi ze skarbu pochodzą z czasów panowania Henryka von Plauen (1410–1413).

¹² Dziękuję bardzo p. mgr. Maciejowi Widawskiemu z Muzeum Narodowego w Warszawie, który poinformował mnie, iż obecnie w MNW znajduje się 75 monet: Wład. Jag. — półgr. kor. (54), wśród nich 12 egz. typu XI i 4 typu XII, półgr. ruskie, trzeciaki i monety krzyżackie. Na metryczce skarbu z Ciechanowa znajduje się adnotacja, że 50 monet oddano do Muzeum w Ciechanowie. Na list, który wysłałam do Muzeum w Ciechanowie na ręce p. mgr M. Piotrowskiego w październiku 2000 r. w sprawie składu tej części skarbu, nie otrzymałam odpowiedzi. Tak więc dane co do typu półgroszy kor. są tutaj tylko częściowe. Byłoby bardzo pożądane, aby chociaż część skarbu z Ciechanowa II, znajdująca się w MNW, została dokładnie opracowana i opublikowana.

L.p.	Miejscowość i data ukrycia	Nr znaleziska w „Inw.”	Liczba monet	Monety polskie przed panowaniem Wł. Jagiełły	Władysław Jagiełło – półgrosze koronne														
					Mennica w Krakowie					Mennica we Wschowie			Mennica w Krakowie						
					I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	?	
7	Kościelna Wieś po 1447 lub 1492 r.	425	3572 + 10 frag. monet		1	1		3		9	2					24+	2+		1+
8	Kraków po 1431 r.	433/XVIII	znanych 16 monet ¹³		1	1	1	5		1	1		1	1		3	1		
9	Kraków po 1434 r.	433/XXX ¹⁴	znanych 1486 + 86 frag. monet	10 ¹⁵	83	127	10	131	41	70	14	2	17		133	14	2	6	
10	Łódź po 1431 r.	492/III	znalezisko wtórne 1132 mon.		27	65	6	57	14	278	57	6	59		435	52	1	28	
					1 lub II				I-V		V-VII							+11	
					7				3		2							falsz.	
11	Młotkowice po 1499 r.	520	z ok. 3 kg ¹⁶ monet znanych 323		1			1		9					1	8	1	1	6
										VI:1					XI:1				
12	Modryniec po 1434 r.	523	znanych 462 mon.		6	10		17	4	55	12	1	13		96	8	1	9	
13	Mstów po 1434 r.	532/I	znanych 668 monet		1	2		3		20	1	1	1	1	22			1	
14	Ołobok po 1479 r.	568	znane 23 mon.					1	3	4					13			1	
15	Płęsy po 1431 r.	600	433 + 1 frag.	1	10	25	2	19	7	113	15	2	7	15	144	21	2	5+	
																		1 fr.	
16	Sadłogoszcz po 1431 r.	674	151 monet		8	9	1	15	3	34			3		32	4		38	

¹³ Skład i liczba monet poszczególnych typów półgroszy zdaje się wskazywać, że jest to przegląd monet w znalezisku i Ryszard zakupił po 1 egz. z każdego typu, które zapewne nie były licznie reprezentowane, natomiast prawdopodobnie liczniejsze były w skarbie półgrosze kor. Kub. typ IV/SA i XI i dlatego trafiły do zbiorów Ryszarda w większej liczbie (4 i 3 szt.).

¹⁴ Wprawdzie skarb należy datować po 1434 r. (denary Władysława Warneńczyka Kub. typ I/27 lub II/1, to jednak dla chronologii półgroszy koronnych Władysława Jagiełły ważne jest, iż typ Kub. XI jest najliczniejszy (133 + prawdopodobnie 34).

¹⁵ W tym 7 + 1 falsz. denarów z podwójnym krzyżem i orłem typu piastowskiego, które w Inwentarzu zaliczyłam do miejskich wschowskich z czasów Ludwika Węgierskiego i Jadwigi, z zaznaczeniem w przyp. 1, iż przypisywane są one także mennicy krakowskiej z początku panowania Władysława Jagiełły. Bliżej ich atrybucją zajęłam się w artykule *Aktualny stan badań nad produkcją denarów miejskich Wschowy za czasów Andegawenów*, [w:] *Moneta Mediaevalis, Studia numizmatyczne i historyczne ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Suchodolskiemu w 65. rocznicę urodzin*, B. Paszkiewicz (red.), Warszawa 2002, s. 461–466, gdzie opowiedziałam się za atrybucją tych denarów do mennicy krakowskiej jako pierwszych koronnych w okresie panowania królowej Jadwigi wspólnie z Władysławem Jagiełłą, a więc na pewno po 1386 r.

¹⁶ Skład skarbu nasuwa myśl, że znalazca ujawnił z każdego typu tylko po jednym egz., a jedynie typy VI i XI, zapewne jako najliczniejsze, zostały przekazane w 9(10?) i 8(9?) egz.

W związku z niedostatkami dokumentów dotyczących mennictwa w średniowieczu, badacze tego okresu często zmuszeni są posługiwać się częściowymi dowodami, popartymi czasem tzw. intuicją naukową. Stąd konieczność ciągłego dochodzenia do prawdy w miarę odkrywania nowych, niestety też częściowych źródeł. Jak to już uprzednio zaznaczyłam, jedynymi, nie budzącymi wątpliwości dokumentami byłyby księgi mennicze, ale jak wiadomo, nie zachowały się one odnośnie do omawianego okresu. Mogłyby w znacznym stopniu wpłynąć na ustalenie chronologii emitowania poszczególnych nominałów monet i ich odmian. W okresie od 1394 r. do 1406 r. włącznie pomocą w datowaniu były sygnatury literowe pod koroną na półgroszach koronnych Władysława Jagiełły a później jeszcze na półgroszach kor. bitych we Wschowie (podwójny krzyż i litery W lub F pod koroną, względnie sam krzyż podwójny)¹⁷.

Z powodu braku ksiąg mennicznych, ważnym źródłem ustalania chronologii monet stały się gromadne znaleziska. Jednakże w czasie pisania pracy o monetach pierwszych Jagiellonów nie miałam jeszcze do dyspozycji inwentarza znalezisk (przygotowanie do druku miało miejsce dopiero w latach 90-tych). Na jego podstawie mogłam teraz przeanalizować znaleziska z półgroszami kor. Władysława Jagiełły i ustalić, możliwe że ostateczny, okres emitowania półgroszy kor. tego władcy typu Kub. XI.

Na podstawie analizy dwóch grup znalezisk (A i B) wydaje się dostatecznie udokumentowana konieczność korekty wybijania tych półgroszy. Wszystko zdaje się wskazywać na to, iż były one emitowane przed rozpoczęciem działalności mennicy koronnej we Wschowie (1416 r.).

Jak pisałam w pracy z 1970 r.,¹⁸ nie dysponujemy żadnym dowodem na to, że wszystkie gatunki monet były wybijane do chwili zamknięcia mennicy w 1414 r. Kierując się dokumentem z 1406 r.¹⁹ przyjąłam tezę, iż ze względu na trudności związane z zaopatrzeniem mennicy w srebro (ciągły wzrost cen tego kruszcu sprowadzanego z Węgier) ograniczono wybijanie monet, zwłaszcza wymagających większych ilości srebra, a więc półgroszy. Jednak w świetle analizy skarbów grupy A i B należałoby takie rozumowanie odrzucić. W znaleziskach gromadnych typ XI półgroszy kor. występuje zazwyczaj w znacznej liczbie, co wskazywałoby na to, że albo był emitowany przez długi czas, albo w znacznej ilości. Możliwe, iż po 1406 r. produkowano ich niewiele, ale z biegiem lat (tańsze srebro?) emisje powiększono.

Powyższe rozumowanie wskazuje na to, że należałoby przesunąć datowanie półgroszy kor. typu XI na czas po 1406 r., a nie jak przyjąłam w pracy z 1970 r. po 1431 r.

Gorzej natomiast jest z ustaleniem od kiedy i przez jaki czas były one produkowane. Czy wybijano je do chwili zamknięcia mennicy krakowskiej w 1414 r., czy może przerwano ich produkcję już wcześniej. Natomiast można przypuszczać, iż z powodu trudności ze srebrem nie rozpoczęto ich emisji bezpośrednio po 1406 r., jednakże trudno obecnie stwierdzić od kiedy. Zapewne wyprodukowano je w wielkiej ilości i lichej jakości i dlatego pod presją Rady Królestwa mennicę krakowską zamknięto w 1414 r. zakazując jej ponownego uruchomienia bez zezwolenia tejże Rady. Dla króla zamknię-

¹⁷ Zob. S. Kubiak, *Monety...*, s. 29–30 o półgroszach koronnych wybijanych we Wschowie.

¹⁸ Zob. jak wyżej, s. 29.

¹⁹ Dokument ten został zamieszczony w księdze konsularnej miasta Krakowa i opublikowany przez F. Piekosińskiego, *O monecie i stopie menniczej w Polsce w XIV i XV w.*, Kraków 1878 r., s. 250 oraz „*Cracovia artificum*” 1300–1500, opr. J. Ptaśnik, Kraków 1917, s. 40–42, nr 154.

cie mennicy krakowskiej było bardzo nie na rękę. Miał przecież olbrzymie wydatki z powodu walki z Krzyżakami, a także liczne nadania bardzo uszczuplały dochody z majątków królewskich. A przecież utrzymanie dworu i wydatki reprezentacyjne nie były bagatelne. Stąd zapewne pomysł otwarcia mennicy wschowskiej dla emitowania półgroszy kor. (Kub. typ VI, VII i VIII), mimo że w obiegu mogło być jeszcze wiele półgroszy kor. Kub. typ XI. Natomiast w mennicy krakowskiej wznowiono działalność produkcyjną dopiero w 1431 r. (Kub. typ IX, X, XII i XIII).

Na zakończenie warto jeszcze zwrócić uwagę na fakt, iż półgroszom z sygnaturami literowymi pod koroną odpowiadały sygnatury na trzeciakach koronnych, które najprawdopodobniej były w tym samym czasie emitowane. Tak więc trzeciaki koronne z pustymi polami pod ramionami krzyża (typ Kub. VI) doskonale korespondują z półgroszami bez żadnych znaków mincerskich pod koroną. Emisję tych trzeciaków datowałam na okres po 1407 r.²⁰ nie ustalając końcowej daty produkcji. Może w przyszłości uda się ustalić dokładne datowanie zarówno półgroszy kor. Kub. typ XI, jak i trzeciaków kor. Kub. typ VI.

W związku z przedstawionymi w artykule przemyśleniami — proponuję:

- datowanie półgroszy kor. Kub. typ XI na okres po 1406 r. (ostatni typ V półgroszy kor. z sygnaturą A pod koroną datowałam na 1403 i 1406 r.²¹).
- dla uniknięcia niepotrzebnego zamieszania nie zmieniać numeracji typów wprowadzonej przeze mnie w pracy z 1970 r.

---

²⁰ Zob. S. Kubiak, *Monety...*, s. 85–86.

²¹ Zob. S. Kubiak, *Monety...*, s. 52.

AN ANALYSIS OF THE BASIS FOR THE DATING OF THE CROWN
HALF-GROSCHEN BY LADISLAS JAGIEŁŁO WITH NO SIGNATURES
UNDER THE CROWN (KUB. TYPE XI)

(Summary)

It is over 30 years since the monograph of the coins of the first two Jagiellonians was published (S. Kubiak, *Monety pierwszych Jagiellonów, 1386–1444*, Wrocław Kraków 1970). Since then doubts of certain researchers, including the author herself, have been raised as to the correctness of her dating of the crown half-groschen of Type XI after 1431.

The issue of the inventories of coin finds from the years 1146–1500 (cf. Footnote 4) has made it easier for the author to analyze the hoards that contain Ladislas Jagiełło's crown half-groschen. Upon the foregoing basis the author inferred that the dating of the crown half-groschen of Type XI should be shifted to the time after 1406, not after 1431, as she assumed in her thesis of 1970.

On the other hand it is difficult to determine since when and for how long they were being produced. Were they struck till the Cracow mint was closed in 1414, or was its issue stopped earlier? However, one might conclude that due to problems with silver (its high price) production was not begun immediately after 1406, yet — right now it is difficult to give the exact year. Presumably they were struck, likewise crown denarii Kub. Groups A and B, in large quantities, the quality was rather poor, though; this is why under pressure of the Council of the Kingdom, the Cracow mint was closed in 1414.

In accord with the assumptions presented in the article the author suggests that

- crown half-groschen Kub. Type XI be dated to the conventional period after 1406 (the last type of crown half-groschen Kub. Type V with a signature A under the crown was dated to 1403 and 1406);
- in order to avoid any confusion the type numeration introduced by the author in her thesis from 1970 should not be changed.